

QUICKSCAN SOORTBESCHERMING

Nieuwbouw twee vrijstaande woningen Nijkerkerveen

BOUWBEDRIJF R. VAN DE MHEEN BV

20 MEI 2020

Contactpersoon

BERND VAN KUIJK
Adviseur ecologie

M 0611405895
E bernd.vankuijk@arcadis.com

Arcadis Nederland B.V.
Postbus 220
3800 AE Amersfoort
Nederland

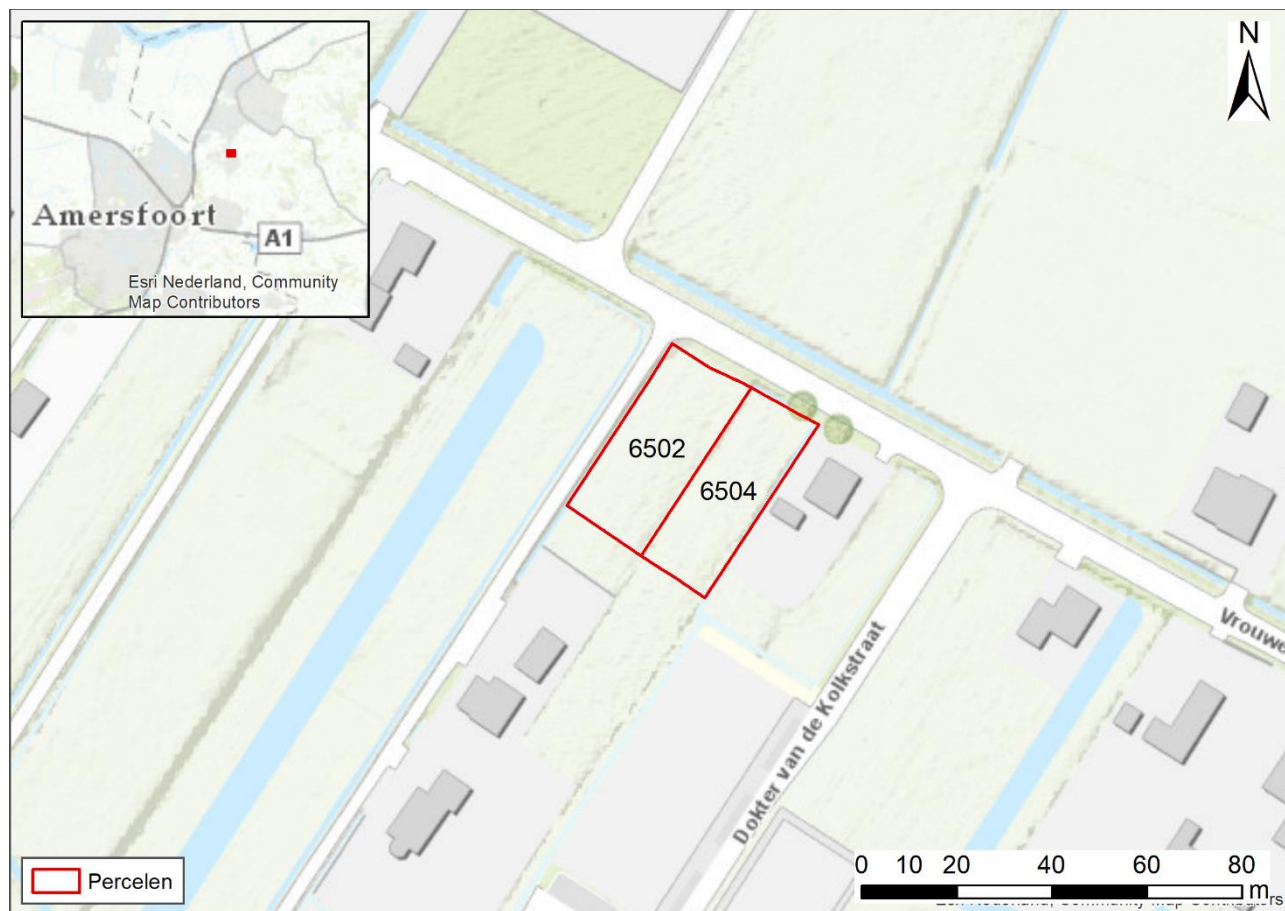
INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Leeswijzer	4
2	PROJECTLOCATIE EN INGREEP	5
2.1	Huidige situatie	5
2.2	Voorgenomen ingreep	5
2.3	Afbakening effect	6
3	TOETSING AAN DE SOORTBESCHERMING	7
3.1	Methode	7
3.2	Aanwezigheid beschermde soorten	7
3.3	Effectbeschrijving	9
3.4	Toetsing	10
3.4.1	Beschermingscategorieën	10
3.4.2	Overtreding verbodsbepalingen	10
3.5	Vervolg	11
3.5.1	Mitigerende maatregelen	11
	Algemene broedvogels	11
	Vleermuizen	11
3.5.2	Mitigerende maatregelen in het kader van de zorgplicht	11
4	CONCLUSIE	12
	COLOFON	22

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Bouwbedrijf R. van de Mheen is voornemens op een tweetal kavels aan de Vrouwenweg te Nijkerkerveen vrijstaande woningen te realiseren. Figuur 1 geeft de ligging weer van de projectlocatie.

Figuur 1: Ligging van de projectlocatie.

In het kader van de Wet Natuurbescherming (Wnb), onderdeel soortbescherming is in voorliggend rapport beoordeeld of effecten op de beschermde natuur door deze activiteiten op voorhand zijn uit te sluiten. Het gaat hierbij om een quickscan. Deze toets geeft uitsluitel of overtredingen van de verbodsbepalingen van de Wnb op voorhand kunnen worden uitgesloten of dat verder onderzoek en/of de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk is.

Een samenvatting van de relevante bepaling van de Wnb is gegeven in Bijlage A.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is een beschrijving van de projectlocatie in de huidige situatie opgenomen, evenals een beschrijving van de voorgenomen ingreep. Hoofdstuk 3 bevat de methode van de toetsing, de beschrijving van aanwezige soorten, de toetsing aan de Wet natuurbescherming en de te nemen vervolgstappen. De conclusies staan vermeld in hoofdstuk 4.

2 PROJECTLOCATIE EN INGREEP

2.1 Huidige situatie

De projectlocatie is gelegen aan de Vrouwenweg 27 te Nijkerkerveen (Figuur 2). De beide kavels bestaan in de huidige situatie uit grasland. De vegetatie bestaat hoofdzakelijk uit grassen, een aantal distels, klavers en pinksterbloemen. Aan de westkant van de projectlocatie staat een rij elzen. Er staan verschillende soorten bomen langs de oostkant van de projectlocatie en er staat een kleine els aan de kant van de Vrouwenweg op de lijn die nu de erfscheiding uitmaakt. Langs de oostelijke grens staat een afgezaagde wilg met een doorsnee van bijna een meter. Deze wilg is op ongeveer twee meter van de grond afgezaagd en loopt vanaf deze hoogte weer uit. In Bijlage B is een foto-impressie opgenomen van de projectlocatie.

Figuur 2: Overzichtsfoto van de projectlocatie en de directe omgeving.

2.2 Voorgenomen ingreep

Bouwbedrijf R. van de Mheen is voornemens op de twee getoonde kavels aan de Vrouwenweg te Nijkerkerveen twee vrijstaande woningen te realiseren. Voor met de bouw begonnen wordt zal de projectlocatie vegetatievrij worden gemaakt. Vervolgens zullen op de kale kavels de twee woningen worden gerealiseerd. Figuur 3 toont een tekening van de toekomstige situatie in combinatie met een impressie van de woningen.

Bouwbedrijf R. van de Mheen heeft aangegeven dat geprobeerd wordt zoveel mogelijk bomen intact te houden. Aangezien er momenteel nog geen uitsluitsel gegeven kan worden welke bomen behouden kunnen worden, is er bij het onderzoek vanuit gegaan dat alle bomen zullen verdwijnen. Bouwbedrijf R. van de Mheen heeft tevens aangegeven dat de greppel/watergang tussen de Vrouwenweg en de projectlocatie zal worden opgevuld, zoals aangegeven in Figuur 3. De twee overige greppels/ watergangen aan weerszijde van het plangebied blijven intact.

Figuur 3 Tekening van de toekomstige situatie met een impressie van de huizen die gerealiseerd zullen worden.

2.3 Afbakening effect

Het geschikt maken van de percelen voor de nieuwbouw van de woningen hebben mogelijk negatieve effecten tot gevolg voor beschermde soorten. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt in tijdelijke en permanente effecten. Hieronder zijn kort puntsgewijs de effecten weergegeven die kunnen optreden als gevolg van de voorgenomen ingreep.

Tijdelijke effecten:

- Doden of verwonden van soorten aanwezig op projectlocatie
- Mechanische effecten (bijvoorbeeld afgraven percelen)
- Toename van trillingen
- Toename van licht
- Toename van geluid

Permanente effecten:

- Oppervlakteverlies van leefgebieden of groeiplaatsen
- Toename van geluid (door bewoning)
- Toename van licht (door bewoning)
- Optische prikkels (bijvoorbeeld aanwezigheid mensen)
- Versnippering

3 TOETSING AAN DE SOORTBESCHERMING

3.1 Methode

Ten behoeve van deze quickscan met betrekking tot de beschermde soorten is een bureauonderzoek en een veldbezoek uitgevoerd. Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van vrij beschikbare informatie, zoals verspreidingsatlas.nl en verspreidingsgegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) van de afgelopen tien jaar.

Het veldbezoek is uitgevoerd op 1 mei 2020 door B.F. van Kuijk en D. Smeets, ecologen bij Arcadis. De weersomstandigheden gedurende het veldbezoek waren wisselend bewolkt, met lichte neerslag, windkracht 1-2 en 10-15°C. Het onderzoek bestond uit het uitvoeren van een habitatgeschiktheidsbeoordeling. Dit is een veldonderzoek waarbij op basis van de fysieke kenmerken van de projectlocatie een indicatie wordt verkregen van het mogelijk voorkomen van beschermde plant- en diersoorten. Er is aandacht besteed aan alle relevante soortgroepen en beoordeeld of mogelijke standplaatsen, verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen of leefgebieden op of in de directe omgeving van de projectlocatie (kunnen) worden aangetast bij ontwikkelingen.

3.2 Aanwezigheid beschermde soorten

In Tabel 1 is per soortgroep weergegeven of en zo ja, welke beschermde soorten mogelijk voorkomen op de projectlocatie, op basis van zowel het bureauonderzoek als veldbezoek.

Tabel 1: Mogelijk aanwezige soort(groep)en binnen en in de directe omgeving van de projectlocatie.

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten/ geschiktheid habitat	Conclusie
Flora	<i>Bureauonderzoek</i> Op en in de omgeving van de projectlocatie zijn geen waarnemingen bekend van beschermde planten. <i>Veldbezoek</i> Gedurende het veldbezoek is vlakdekkend de vegetatie onderzocht op de projectlocatie. De vegetatie bestaat uit raaigras, brandnetels, riet langs de oevers, distels, pinksterbloemen, hondsdrif, boterbloemen en andere algemene vegetatie die kenmerkend zijn voor nutriëntrijke, vochtige graslanden. Vanwege het dichtbegroeide karakter van de projectlocatie met snelgroeende algemene soorten, het nutriëntrijke karakter van de bodem en gezien de verspreiding van beschermde flora (verspreidingsatlas.nl) wordt de aanwezigheid van beschermde flora op voorhand uitgesloten.	Aanwezigheid van beschermde flora is op voorhand uit te sluiten.
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	<i>Bureauonderzoek</i> In de omgeving van de projectlocatie zijn verschillende vogels waargenomen waarvan de nesten enkel tijdens het broedseizoen beschermd zijn. Er zijn onder andere waarnemingen bekend van scholekster, kievit, witte kwikstaart, groene specht, heggemus en ijsvogel. <i>Veldbezoek</i> Gedurende het veldbezoek zijn meerdere vogels aangetroffen zonder jaarrond beschermd nesten. Onder andere zijn houtduif, blauwe reiger, en kievit waargenomen in de omgeving van de projectlocatie. De bomen en struiken binnen de projectlocatie bieden geschikte nestlocaties voor algemene broedvogels zonder jaarrond beschermd nesten.	Broedvogels zonder jaarrond beschermd nesten zijn aanwezig binnen de projectlocatie.
Broedvogels met jaarrond beschermd nest	<i>Bureauonderzoek</i> Op de projectlocatie zijn geen waarnemingen bekend van jaarrond beschermd nesten. Wel zijn in de omgeving waarnemingen gedaan van steenuil (ook overvliegend boven projectlocatie), sperwer, buizerd, gierzwaluw en huismus. <i>Veldbezoek</i> De projectlocatie biedt geen geschikte locaties voor jaarrond beschermd nesten. Bebouwing ontbreekt en de bomen zijn niet groot en stevig genoeg om nesten van roofvogels te bevatten. Uitzondering hiervan is de	Nesten van vogels met jaarrond beschermd nesten zijn niet aanwezig binnen de projectlocatie met uitzondering van boomkruiper (cat. 5).

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten/ geschiktheid habitat	Conclusie
	grote, afgezaagde wilg. Deze heeft langs de stam veel wijkende schors. Tussen deze schors en stam bevindt zich een nest van een boomkruiper. Boomkruiper is een categorie 5 soort. De projectlocatie behoort tot het leefgebied van de huismussen die rond het huis aan de oostkant van het projectgebied zijn waargenomen. Deze nestelen waarschijnlijk onder het dak van het huis of de aangrenzende schuur. Aangezien de projectlocatie voornamelijk dicht begroeid grasland betreft en hagen en zandplaatsen ontbreken, vormt het geen essentieel leefgebied van de huismussen. De projectlocatie maakt waarschijnlijk beperkt deel uit van het foerageergebied van steenuilen in de omgeving. Het is een klein onderdeel van het totale foerageergebied en vervult geen essentiële functie.	De projectlocatie is beperkt onderdeel van het leefgebied van huismussen. De projectlocatie is mogelijk beperkt onderdeel van foerageergebied van steenuil.
Grondgebonden zoogdieren	<i>Bureauonderzoek</i> In de omgeving van de projectlocatie zijn waarnemingen bekend van konijn en van de invasieve exoot muskusrat.	Algemene muizensoorten kunnen een hol hebben binnen het plangebied. Overige algemene knaagdieren maken mogelijk gebruik van het plangebied als niet essentieel foerageergebied.
	<i>Veldbezoek</i> Gedurende het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan van grondgebonden zoogdieren of verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdieren. Geschikte plekken voor verblijfplaatsen van marterachtigen ontbreken op de projectlocatie. De projectlocatie wordt mogelijk gebruikt door algemene muizensoorten als verblijfplaats en door verschillende grondgebonden zoogdieren als niet essentieel foerageergebied.	
Vleermuizen	<i>Bureauonderzoek</i> In de omgeving van de projectlocatie zijn waarnemingen bekend van gewone dwergvleermuis.	Vleermuizen gebruiken de projectlocatie mogelijk als foerageergebied. Geschikte verblijfplaatsen ontbreken op de projectlocatie.
	<i>Veldbezoek</i> De bomen op de projectlocatie bevatten geen holtes die geschikt zijn voor vleermuizen. De holtes die in de bomen aanwezig zijn, zijn dicht bij de grond en groot en daardoor toegankelijk voor roofdieren (huiskatten). Hiermee zullen vleermuizen zich niet in deze bomen ophouden. De bomenrij ten westen van de projectlocatie wordt mogelijk gebruikt als lijnvormige structuur ter navigatie van foeragerende vleermuizen. Dit betreft wel een "doodlopende" route aangezien er aan de noordzijde geen verbindende lijnvormige structuren aanwezig zijn. De bomen op de projectlocatie maken geen onderdeel uit van een essentiële vliegroute naar geschikt foerageergebied. Aan de westzijde staat een lijn met elzen, mochten deze verdwijnen gedurende de werkzaamheden dan wordt de lijnvormige structuur gewaarborgd door het hekwerk en de jonge bomen aan de overzijde van de oprit aan die zijde. Het huis en de schuur ten oosten van de projectlocatie bieden geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen. Wanneer vleermuizen zich hier bevinden gebruiken deze de projectlocatie waarschijnlijk als foerageergebied. De projectlocatie maakt hierbij deel uit van een groter geschikt foerageergebied in de omgeving. De projectlocatie vervuld door het gebrek aan structuur en variatie geen essentiële functie als foerageergebied voor aanwezige vleermuizen.	
Reptielen	<i>Bureauonderzoek</i> In de omgeving van de projectlocatie zijn geen waarnemingen bekend van reptielen. Aanwezigheid van beschermde reptielen is op basis van de verspreidingsgegevens niet uit te sluiten.	Aanwezigheid van beschermde reptielen op de projectlocatie is op voorhand uit te sluiten.
	<i>Veldbezoek</i> Op de projectlocatie zijn geen houtwallen of broeihopen aanwezig die geschikt habitat kunnen vormen voor reptielen. De watergangen staan	

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten/ geschiktheid habitat	Conclusie
	vaak droog en bieden geen geschikt leefgebied voor ringslang. Aanwezigheid van reptielen kan op voorhand worden uitgesloten.	
Amfibieën	<i>Bureauonderzoek</i> In de omgeving van de projectlocatie zijn geen waarnemingen bekend van amfibieën. Aanwezigheid van beschermde amfibieën is op basis van de verspreidingsgegevens niet uit te sluiten.	Beschermde amfibieën komen voor op de projectlocatie.
	<i>Veldbezoek</i> Gedurende het veldbezoek is een bruine kikker waargenomen. De watergangen/greppels om de projectlocatie bieden mogelijk geschikt leefgebied voor algemene amfibieën. Gedurende het veldbezoek stonden alle watergangen/greppels echter droog.	
Vissen	<i>Bureauonderzoek</i> In de omgeving van de projectlocatie zijn geen waarnemingen bekend van beschermde vissen.	Aanwezigheid van vissen is op voorhand uit te sluiten.
	<i>Veldbezoek</i> De watergangen/greppels staan een groot deel van het jaar volledig droog. Ook staan ze niet in verbinding met omliggende watergangen. Hiermee is de aanwezigheid van (beschermde) vissen op voorhand uit te sluiten.	
Overige soorten	<i>Bureauonderzoek</i> In de omgeving van de projectlocatie zijn waarnemingen bekend van algemene vlinders.	Aanwezigheid van overige beschermde soorten op de projectlocatie is op voorhand uit te sluiten.
	<i>Veldbezoek</i> Gedurende het veldbezoek zijn geen beschermde ongewervelden aangetroffen. De beschermde kevers, juffers, libellen en vlinders stellen zeer specifieke eisen aan habitat en hebben over het algemeen een beperkt aantal waardplanten waar ze van afhankelijk zijn. Het geschikte habitat voor deze soorten en de specifieke waardplanten voor deze soorten ontbreken op de projectlocatie.	

3.3 Effectbeschrijving

In de onderstaande tabel is per soortgroep voor de (mogelijk) aanwezige soorten, op basis van de conclusie in de vorige paragraaf, een beschrijving gegeven van mogelijke effecten als gevolg van het voornemen zoals beschreven in hoofdstuk 2. Uit deze effectbeschrijving komt voort of toetsing noodzakelijk is.

Tabel 2: Effecten per soortgroep als gevolg van werkzaamheden.

Soortgroep	Mogelijke effecten	Toetsing vereist?
Vogels zonder jaarrond beschermd nest	Gedurende de werkzaamheden, wanneer deze tijdens broedseizoen plaatsvinden, kunnen nesten van vogels zonder jaarrond beschermd nesten worden beschadigd of vernield en vogels en jongen worden gedood.	Ja
Vogels met jaarrond beschermd nest	Door de werkzaamheden verdwijnt een deel van het foerageergebied van de steenuil en van het leefgebied van de huismussen die zich in het huis en de schuur ten oosten van de projectlocatie bevinden. Gezien het voor beide soorten geen essentieel leefgebied betreft zijn negatieve effecten op de instandhouding van nestlocaties op voorhand uit te sluiten. Voor boomkruiper geldt dat het een categorie 5 soort is. Dit houdt in dat de nestlocatie jaarrond beschermd is wanneer zwaarwegende feiten of ecologische redenen dat verantwoorden. In het geval van de huidige geplande ontwikkeling is hier geen sprake van. De boomkruiper geniet een gunstige staat van instandhouding (sovon.nl) en kan uitwijken naar de omgeving. Voor de boomkruiper is het nest in de huidige situatie dus alleen gedurende het broedseizoen beschermd.	Nee
Grondgebonden zoogdieren	Gedurende de werkzaamheden worden aanwezige grondgebonden zoogdieren mogelijk verwond en/of gedood door graaf- en bouwwerkzaamheden.	Ja

Vleermuizen	Door de werkzaamheden verdwijnt een klein onderdeel van foerageergebied van vleermuizen. Dit deel betreft geen essentieel foerageergebied. De lijnvormige structuur aan de westzijde die mogelijk dient als foerageroute blijft intact wanneer elzen worden verwijderd. Wanneer werkzaamheden in de nacht worden uitgevoerd treedt mogelijk verstoring op van foeragerende vleermuizen.	Ja
Amfibieën	Door de werkzaamheden worden aanwezige algemene amfibieën mogelijk gedood en/of verwond.	Ja

3.4 Toetsing

3.4.1 Beschermingscategorieën

In onderstaande tabel is per soort/soortgroep opgenomen tot welke beschermingscategorie deze behoort:

Tabel 3: Beschermingscategorie van de relevante soorten.

Beschermingscategorie	Soort/ soortgroep
Vogelrichtlijnsoorten	Algemene broedvogels (zonder jaarrond beschermd nest)
Habitatrichtlijnsoorten	Vleermuizen
Andere soorten zonder vrijstelling	-
Andere soorten met vrijstelling	Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën

Er geldt binnen de provincie Gelderland een vrijstelling voor de op de projectlocatie algemeen voorkomende soorten grondgebonden zoogdieren als haas, konijn, muizen en voor algemene amfibieën als de bruine kikker; zie paragraaf 0. Deze zijn in het vervolg van deze toetsing daarom niet meegenomen. Voor deze soorten geldt de zorgplicht; zie verder in paragraaf 3.5.2.

3.4.2 Overtreding verbodsbepalingen

In de onderstaande tabellen is per soort(groep) op basis van de effectbeschrijving in de vorige paragraaf aangegeven welke verbodsbepalingen van de Wnb kunnen worden overtreden als gevolg van de werkzaamheden. Daarbij is geen rekening gehouden met eventueel mogelijke mitigerende maatregelen. Op basis van de uitkomst van deze toetsing is bepaald of en zo ja, welke mitigerende maatregelen nodig zijn. Deze zijn beschreven in de volgende paragraaf.

Tabel 4 Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.1 ten aanzien van soorten van de Vogelrichtlijn.

Soort	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Als gevolg van
Vogels zonder jaarrond beschermde nesten	X	X		X*	Wanneer handelingen plaatsvinden in het broedseizoen bestaat de kans dat door het gebruik van materieel en de kap van bomen vogels worden verstoord, gedood of verwond en nesten worden vernield.
Het is verboden om: Lid 1: te doden of te vangen; Lid 2: opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen; Lid 3: eieren te rapen en deze onder zich te hebben; Lid 4: opzettelijk te verstoren; verstoring toegestaan indien niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding. Lid 5: Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.					

*Er is geen sprake van mogelijke verstoring die van invloed is op de staat van instandhouding.

Tabel 5 Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.5 ten aanzien van soorten van de Habitatrichtlijn.

Soort	Lid 1/5	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Als gevolg van
Vleermuizen		X			Wanneer werkzaamheden 's nachts plaatsvinden worden vleermuizen mogelijk verstoord door verlichting die aanwezig is op de bouwplaats.
Het is verboden om: Lid 1: opzettelijk te doden of te vangen;					

Lid 2: opzettelijk te verstoren;
Lid 3: eieren van dieren opzettelijk te vernielen of te rapen;
Lid 4: voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
Lid 5: opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

3.5 Vervolg

In deze paragraaf zijn de mitigerende maatregelen beschreven die noodzakelijk zijn om overtreding van de verbodsbepalingen zoals genoemd in paragraaf 3.4.2, te voorkomen. Ook wordt aandacht besteed aan de maatregelen die genomen dienen te worden in het kader van de zorgplicht om schade aan algemeen voorkomende soorten te voorkomen. Het toepassen van deze maatregelen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden is niet vrijblijvend.

3.5.1 Mitigerende maatregelen

Algemene broedvogels

Om effecten op algemene broedvogels te voorkomen dienen de volgende mitigerende maatregelen in acht te worden genomen.

- Voorkom altijd schade aan broedvogels en nesten. Werk buiten het indicatieve broedseizoen (buiten half maart-half juli). Sommige vogels hebben een afwijkende broedperiode.
- Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken, dienen geschikte broedlocaties voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt te worden gemaakt en gehouden.
- Indien werkzaamheden starten binnen het broedseizoen en het gebied niet voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt is gemaakt voor broedende vogels, dient door een deskundig ecoloog onderzocht te worden of broedende vogels ter plaatse aanwezig zijn. Wanneer broedende vogels aanwezig zijn dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot de jongen zijn uitgevlogen.

Vleermuizen

Om effecten op vleermuizen gedurende de werkzaamheden te voorkomen dienen de volgende mitigerende maatregelen getroffen te worden:

- Werk zo veel mogelijk buiten de foerageertijden van vleermuizen. Vleermuizen foerageren 's nachts en in de schemerperiode.
- Wanneer verlichting op het werkterrein aanwezig is, zorg dat deze naar beneden gericht is om uitstraling van licht naar de omgeving tot een minimum te beperken.

3.5.2 Mitigerende maatregelen in het kader van de zorgplicht

Om effecten op algemene soorten zoveel als mogelijk te voorkomen dienen de volgende mitigerende maatregelen in acht genomen te worden.

- Houd tijdens de werkzaamheden te allen tijde rekening met de algemene zorgplicht.
- Werk in één richting, de richting waarin soorten kunnen vluchten.
- Het materieel moet zorgvuldig en deskundig worden gebruikt, zodat geen onnodige schade wordt veroorzaakt of onnodige verstoring van flora en fauna optreedt.

4 CONCLUSIE

Op basis van de uitgevoerde habitatgeschiktheidsbeoordeling, is vastgesteld dat beschermde soorten op de projectlocatie voorkomen. Op de projectlocatie komen verblijfplaatsen van broedvogels zonder jaarrond beschermd nest, grondgebonden zoogdieren en amfibieën voor. Tevens wordt het plangebied mogelijk gebruikt als niet essentieel foerageerroute door vleermuizen. Het is daarom noodzakelijk om mitigerende maatregelen te treffen zoals beschreven in paragraaf 3.5.

Door het nemen van de mitigerende maatregelen zijn negatieve effecten op deze soorten als gevolg van de werkzaamheden uitgesloten en is het niet noodzakelijk aanvullend soortgericht onderzoek uit te voeren of een ontheffing in het kader van de soortbescherming van de Wnb aan te vragen.

BIJLAGE A WETTELIJK KADER

Inhoud van de wet

De Wet natuurbescherming (verder Wnb) is op 1 januari 2017 in werking getreden. De wet is ingedeeld in hoofdstukken en kent een algemeen deel (hoofdstuk 1), delen over Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 2), soorten (hoofdstuk 3), houtopstanden, hout en houtproducten (hoofdstuk 4), verder delen die gaan over vrijstellingen, beschikkingen en verplichtingen (hoofdstuk 5), financiële bepalingen (hoofdstuk 6), handhaving (hoofdstuk 7), overige bepalingen (hoofdstuk 8) en tot slot een beschrijving van het overgangsrecht (hoofdstuk 9) en een beschrijving van de wijziging van overige wetten (hoofdstuk 10). In navolgende paragrafen is een samenvattende beschrijving van de relevante delen van de wet gegeven.

Algemene bepalingen

De Wnb schrijft een nationale en provinciale natuurnvisie voor. De nationale natuurnvisie bevat de hoofdlijnen van het rijksbeleid op het gebied van natuur en natuurbescherming (art 1.5). De provinciale natuurnvisies beschrijven het provinciale beleid op dit gebied (art 1.7).

De Wnb kent een algemene zorgplicht. Deze houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht neemt voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en soorten, ook voor soorten die niet beschermd zijn (art 1.11, lid 1). Dit houdt in ieder geval in dat handelen of nalaten van handelen dat schadelijk kan zijn zo veel mogelijk achterwege gelaten dient te worden (art 1.11, lid 2). Deze algemene zorgplicht geldt altijd en overal, met slechts als uitzondering handelingen die op grond van de Visserijwet worden uitgevoerd (art 1.11, lid 3).

In het eerste hoofdstuk van de wet wordt ook ingegaan op de beschermingsmaatregelen waarvoor gedeputeerde staten van de provincies zorg moeten dragen (art 1.12, lid 1).

Het gaat daarbij om:

- De biotopen en leefgebieden van alle in Nederland voorkomende soorten vogels;
- Behoud en herstel van soorten, habitats en habitats van soorten van bijlage I, II, IV en V van de Habitatrichtlijn;
- Behoud en herstel van soorten die opgenomen zijn op de bij de nationale natuurnvisie horende rode lijst.

Soortbescherming

Categorieën

De wet maakt onderscheid in drie categorieën van beschermde soorten, namelijk:

- Vogels;
- Overige Europees beschermde soorten; en
- Nationaal beschermde soorten.

Vogels

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn zijn in Nederland beschermd. De soorten van artikel 1 van de Vogelrichtlijn zijn alle vogelsoorten die op het Europese grondgebied van de lidstaten van de EU voorkomen. Het deel daarvan dat van nature in Nederland voorkomt, is dus beschermd (art. 3.1 lid 1).

Overige Europees beschermde soorten

In deze categorie vallen alle in het wild levende dieren zoals genoemd in:

- Bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn,

- Bijlage II bij het Verdrag van Bern of;
- Bijlage I bij het Verdrag van Bonn; (art. 3.5 lid 1)

en (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) planten van soorten, genoemd in:

- Bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of;
- Bijlage I bij het Verdrag van Bern; (art. 3.5, lid 5).

De bijlagen zijn zeer uitgebreid en er staan ook veel soorten genoemd die van nature niet in Nederland voorkomen.

Nationaal beschermde soorten

Naast de soorten waarvan de bescherming op Europees niveau verplicht is gesteld, is er ook een aantal soorten op nationaal niveau beschermd. Dit is dus een “nationale kop” op de Europese bescherming. Het gaat hierbij om soorten die zeer zeldzaam en/of bedreigd zijn, en waarvan het duurzaam voortbestaan niet is verzekerd als geen beschermingsmaatregelen worden getroffen. De soorten waar het om gaat zijn opgenomen op de bijlage bij de wet (art. 3.10, lid 1 onder a en c).

Verbodsbepalingen

Ten aanzien van vogels verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen (art. 3.1 lid 1), het opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren (art. 3.1 lid 2), het rapen of onder zich hebben van eieren (art. 3.1 lid 3) en het opzettelijk storen van vogels (art. 3.1 lid 4). Het verbod tot opzettelijk storen geldt niet in het geval de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort (art. 3.1 lid 5).

Ten aanzien van de overige Europees beschermde diersoorten verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen (art 3.5 lid 1), het opzettelijk verstoren (art 3.5 lid 2), het opzettelijk vernielen of rapen van eieren (art 3.5 lid 3) en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (art 3.5 lid 4). Ten aanzien van de Europees beschermde plantensoorten verbiedt de wet het opzettelijk te plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen en vernielen (art 3.5 lid 5).

Ten aanzien van de nationaal beschermde diersoorten geldt slechts een verbod tot het opzettelijk doden of vangen (art 3.10 lid 1 onder a) en het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (art 3.10 lid 1 onder b). Ten aanzien van de nationaal beschermde plantensoorten geldt een verbod tot opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen (art 3.10 lid 1 onder c).

Gedragcodes, vrijstellingen en ontheffingen

Gedragcode

De in het voorgaande beschreven verbodsbepalingen zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd volgens een door de minister van EZK vastgestelde gedragcode (art. 3.31 lid 1). Het moet dan gaan om handelingen die plaatsvinden in het kader van:

- Een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- Een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;
- Een bestendig gebruik;
- Ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Vrijstelling

Provinciale staten en de minister van EZK kunnen vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen (art 3.3 lid 2-4; 3.8 lid 2-5, 3.10 lid 2). Voor zover het gaat om de hiervoor beschreven verbodsbepalingen, kan in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een ontheffing worden verleend van de verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 en 3.10, dus ten aanzien van alle beschermde soorten. Een vrijstelling mag alleen worden verleend wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Deze zijn gelijk aan de voorwaarden waaronder een ontheffing verleend kan worden (zie hier onder). Voor welke soorten een vrijstelling geldt, verschilt per bevoegd gezag (ministerie van EZK en de afzonderlijke provincies). De lijst met vrijgestelde soorten van het ministerie is alleen van toepassing op handelingen waarvoor de minister van EZK het bevoegd gezag is. In de provincie Zeeland worden de soorten als weergegeven in Tabel 1.

Tabel 6: Vrijgestelde soorten voor ontheffing in de provincie Gelderland (Gedeputeerde Staten, 2018).

Vrijgestelde soorten Gelderland		
Bruine kikker	Gewone pad	Kleine watersalamander
Meerkikker	Middelste groene kikker/ bastaard kikker	Aardmuis
Bosmuis	Bunzing	Dwergmuis
Dwergspitsmuis	Egel	Gewone bosspitsmuis
Haas	Hermelijn	Konijn
Ondergrondse woelmuis	Ree	Rosse woelmuis
Tweekleurige bosspitsmuis	Veldmuis	Vos
Wezel	Woelrat	

Ontheffing

Voor soorten waarvoor (in de betreffende provincie) geen vrijstelling geldt, moet wanneer niet volgens een gedragscode wordt gewerkt een ontheffing worden aangevraagd wanneer er een handeling wordt uitgevoerd waardoor een verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 of 3.10 van de Wnb wordt overtreden (art 3.3 lid 1,3; 3.8 lid 1,3, 3.10 lid 2). Of deze ontheffing kan worden verleend, hangt af of voldaan wordt aan de voorwaarden. De voorwaarden waaraan moet worden voldaan, verschillen per categorie.

De eerste eis die wordt gesteld, is dat er geen andere bevredigende oplossing mag zijn. Dat betekent - ook in combinatie met de in artikel 11.1 beschreven zorgplicht - dat wanneer een overtreding redelijkerwijs te voorkomen is, en ontheffing niet mogelijk is. De werkzaamheden moeten dan op zodanige wijze worden uitgevoerd dat er geen overtreding van de wet plaatsvindt. Te denken valt aan werken buiten het broedseizoen, of het gebruik van slow start technieken bij heien op zee. Verder kan een ontheffing alleen worden verleend wanneer is aangetoond dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort. Daarnaast gelden er per categorie verschillende aanvullende voorwaarden.

Voor vogels kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: (art 3.3 lid 4):

- In het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
- In het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
- Ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
- Ter bescherming van flora of fauna;
- Voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of;
- Om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Voor overige Europees beschermde soorten kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: (art 3.8 lid 5):

- In het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- Ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- Voor onderzoek en onderwijs, her-populatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of;
- Om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Voor de nationaal beschermde soorten, gelden de voorwaarden die gelden voor de overige Europees beschermde soorten aangevuld met: (art 3.10 lid 2):

- In het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- Ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraafplaatsen;
- Ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
- Ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
- In het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- In het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- In het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of;
- In het algemeen belang.

BIJLAGE B FOTO IMPRESSIE PROJECTLOCATIE

Figuur 4: foto Z-O naar N-O.

Figuur 5: foto Z-W naar N-O.

Figuur 6: Foto Z-O naar Z-W.

Figuur 7: Foto Z-W naar N-W.

Figuur 8: Foto N-W naar Z-W.

Figuur 9: Scherpe boterbloem op projectlocatie.

Figuur 10: Hondsdraf op de projectlocatie.

Figuur 11: Brandnetels met algemene ongewervelden op de projectlocatie.

Figuur 12: Pinksterbloem op de projectlocatie.

Figuur 13: Bruine kikker op de projectlocatie.

COLOFON

QUICKSCAN SOORTBESCHERMING
NIEUWBOUW TWEE VRIJSTAANDE WONINGEN NIJKERKERVEEN

KLANT
BOUWBEDRIJF R. VAN DE MHEEN BV

AUTEUR
Bernd van Kuijk

PROJECTNUMMER
C05062.000755

ONZE REFERENTIE
D10008552:29

DATUM
20 mei 2020

STATUS
Definitief

GECONTROLEERD DOOR

Sander I. Jonker
Adviseur ecologie en natuurwetgeving

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 220
3800 AE Amersfoort
Nederland
+31 (0)88 4261261

www.arcadis.com